

<i>A tantárgy címe</i> Társadalmi struktúra és mobilitás II.	<i>A tantárgy kódja</i> BBNSZO-02302	<i>Tanév</i> 2012/2013
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> Heti 2 óra	<i>Kreditek száma</i> 2

Tantárgy célja

A hallgatók megismerkednek a mobilitás kutatások szemléletmódjával, elméleti és módszertani kiinduló pontjaival. Sor kerül a jelentős kutatási irányzatok, modellek áttekintésére. A kurzus során kiemelt hangsúlyt kapnak a legutóbbi évtizedek legfőbb hazai mobilitás kutatási fejleményei.

Előadó

Dr Ferencz Magdolna Phd.

A tantárgy leírása (2013 tavaszi félév időbeosztásának megfelelően)

Sorszám	Témakör	Óraszám
1.	A kurzus célja, felépítése és követelményei Kapcsolódás a „Társadalmi struktúra és mobilitás I.” kurzusom elhangzottakhoz A mobilitás kutatások tárgya, helye és szerepe a társadalmi struktúra vizsgálatában	2
2.	Fogalmi alapvetés: társadalmi helyzet és társadalmi helyzetváltoztatás Sorokin klasszikus elemzési kategóriái	2
3.	A mobilitás vizsgálatok első generációja	2
4.	Foglalkozási helyzet, foglalkozási presztízs, foglalkozási presztízs vizsgálatok	2
5.	A mobilitás vizsgálatok második generációja	2
6.	A mobilitás kutatások harmadik generációja	2
7.	Iskolai mobilitás vizsgálatok	2
8.	Társadalmi távolságok és házassági mobilitás	2
9.	Multidimenzionalitás és inkonzisztencia a mobilitásban	2
10.	Mobilitás és szubjektív társadalmi helyzet Mobilitás és értékrend	
11.	A rendszerváltozás hatása a hazai mobilitási folyamatokra	2
12.	Összegzés	2

Értékelés, követelmények:

A félév során elsajátított tudásanyag értékelésére szóbeli vizsga szolgál. A vizsga sikeres teljesítéséhez elengedhetetlen az előadásokon elhangzottak és a kötelező irodalomban foglaltak ismerete. A szóbeli vizsga anyaga megfelel a tematikában foglaltaknak. A vizsga menetéről, az un. beugró kérdésekről és a tételekről az *utolsó előtti előadáson* részletes tájékoztatást kap a hallgatóság.

A szorgalmi időszak alatt konzultáció igényelhető. Konzultáció kimondottan javasolt, ha a hallgató nehézségekbe ütközik az órai anyag vagy a kötelező olvasmányok feldolgozása során. Ám ilyen esetben a konzultáción való részvétel szükséges feltétele az, hogy a hallgató jelen legyen azon az előadáson, melynek anyaga számára gondot okoz illetve azon az előadáson, melyhez az általa nehezen követhető olvasmány kapcsolódik. Konzultációra kizárólag a fogadóórák keretében és az oktatóval előzetesen (mailben) egyeztetett időpontban kerülhet sor.

Kötelező irodalom:

Blaskó, Zs (2002) *Kulturális reprodukció vagy kulturális mobilitás?* Szociológiai Szemle, 2002/2. 3-27.p. Elektronikusan elérhető: <http://www.mtapti.hu/mszt/20022/blasko.htm>

Blau, P.M. és O.D. Duncan (1998): *A foglalkozási státus mérése.* In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest 130-140.p.

Bukodi, E. (2002): *Ki kívül (nem) házasodik? A partnerszelekciós minták változása az egyéni életútban és a történelmi időben.* Szociológiai Szemle 2002.2. 28-58.p.

Bukodi, E.(2002) *Társadalmi mobilitás Magyarországon, 1983 és 2000.* In: Kolosi T., Tóth I. Gy. és Vukovich Gy. (szerk). Társadalmi riport. TÁRKI, Budapest. 193-206.p. Elektronikusan elérhető: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-570/szoc_szemle/TPUBL-A-570.pdf

Csité A. (2009) *Boldogtalan kapitalizmus? A mai magyarországi társadalom értékpreferenciáinak néhány jellemzője.* Közj és Kapitalizmus Intézet, Budapest. Műhelytanulmány. No. 10. Elektronikusan elérhető: http://kozjoeskapitalizmus.hu/files/MT10.Csite_Ertek_2008.pdf

DiMaggio, P (1998) *Kulturális tőke és iskolai teljesítmény.* In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 198-218.p.

Habich, R., Spéder, Zs. (1998) *Vesztések és nyertesek: a társadalmi változás következményei három országban.* In: Kolosi T., Tóth I. Gy. és Vukovich Gy. (szerk) Társadalmi riport 1998. TÁRKI Budapest. 117-139.p. Elektronikusan elérhető: <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/a867.pdf>

Keller, T. (2008) *Értékrend és társadalmi pozíció.* In: Füstös L, Guba L, Szalma I (Szerk.) Társadalmi regiszter 2008/1. 47-77.p. Elektronikusan elérhető: http://www.socio.mta.hu/dynamic/KellerT_Ertekrend_Tars_reg_2008_1.pdf

Lipset, S. M. –Bendix, R. – Zetterberg, H. L. (1998) *Társadalmi mobilitás az ipari társadalomban.* In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest. Elektronikusan elérhető: <http://hu.scribd.com/doc/103993518/Lipset-S-M-R-Bendix-es-H-L-Zetterberg-Tarsadalmi-mobilitas-az-ipari-tarsadalomban-In-Robert-P-szerk-A-tarsadalmi-mobilitas-Hagyomanyos-es>

Luijkx, R. –Róbert, P.- M. de Graaf, P. – Ganzeboom, H. B. G. (2001) *A származástól a teljesítményig. A státuszmegszerzés folyamata Magyarországon.* In: Róbert P.: Társadalmi mobilitás a tények és vélemények tükrében. 2. kiadás ARTT – Századvég Kiadó, Budapest <http://www.szociologia.hu/dynamic/9504luijkx.htm>

Róbert, P. (2001) *A kulturális és anyagi erőforrások szerepe a státuszmegszerzés folyamatában.* In: Róbert P.: Társadalmi mobilitás a tények és vélemények tükrében. 2. kiadás ARTT – Századvég Kiadó, Budapest

Sorokin, P. A. (1998) *Az egyének társadalmi rétegenkénti minősítésének, kiválasztásának és elosztásának mechanizmusa.* In: Róbert P. (szerk.) A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum Kiadó, Budapest. Elektronikusan elérhető: <http://hu.scribd.com/doc/103993536/Sorokin-P-A-Az-egyenek-tarsadalmi-retegenkenti-min%C5%91sitesenek-kivalasztasanak-es-elosztasanak-mechanizmusa-In-Robert-P-szerk-A-tarsadalmi-mob>

Tóth, I. Gy. (szerk) *Európai társadalmi jelentés.* Táarki 2009. Elektronikusan elérhető: http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-899/publikaciok/tpubl_a_899.pdf